

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 07211/99-5061
Signatura: bg2cs103

Oblastní pracoviště č. 7
Okresní pracoviště Český Krumlov

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Vyšší Brod, okres Český Krumlov Náměstí 58, 382 73 Vyšší Brod
Identifikátor ředitelství:	600 059 227
IZO:	060 084 391
Ředitel školy:	Milan Holek
Zřizovatel:	Město Vyšší Brod
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Český Krumlov
Termín inspekce:	20. - 21. ledna 1999
Inspektoři:	PhDr. Jana Bartošová, Mgr. Daniela Petrová, PaedDr. Alena Stachová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	<ul style="list-style-type: none">• Organizace školního roku 1998/99• Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98• Minimální preventivní program předcházení drogovým závislostem a dalším patologickým jevům na Základní škole Vyšší Brod - školní rok 1998/99• Vnitřní řád školy• třídní knihy• písemnosti žáků• hospitační záznamy

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Základní charakteristika školy:

ZŠ Vyšší Brod je úplná základní škola se 17 třídami všech ročníků, které navštěvuje celkem 355 žáků. Do sítě škol byla zařazena jako příspěvková organizace s právní subjektivitou, její součástí je školní družina. Spádový obvod tvoří řada malých obcí v blízkosti státní hranice. Škola pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj.16 847/96-2.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Škola využívá dvě propojené budovy s učebnami a pavilon s nově dostavěnou tělocvičnou. Hlavní školní budova prošla do listopadu 1997 rozsáhlou opravou (výměna střešní krytiny, výměna oken, zateplení, nové omítky) a nyní splňuje prostorové, funkční i estetické požadavky na moderní školu.

Vedle kmenových tříd slouží výuce odborné učebny fyziky, chemie a přírodopisu, hudební výchovy, pěstitelských prací, cvičná kuchyňka, školní dílny, prostorná tělocvična. Škola může na základě dohody s obcí používat přilehlé menší hřiště a velké hřiště místní tělovýchovné jednoty. Vedení školy plánuje vybudování školního pozemku. Dále byla zřízena počítačová učebna, ve které je instalováno 16 počítačů vzájemně propojených do sítě s možností připojit se na internet. Zatím je učebna využívána jen pro výuku nepovinného předmětu informatika a v odpoledních hodinách je pronajímána místnímu zájmovému sdružení. V současné době se školí učitel informatiky, který bude správcem této učebny. Pro ostatní pedagogické pracovníky vedení školy připravuje kurs základů práce s počítačem. Škole se podařilo výhodně získat výukový software pro jazyky a všeobecně vzdělávací předměty. Žákovská knihovna a učitelská knihovna mají dohromady přes 3 500 svazků a jsou průběžně dostatečně doplňovány novými encyklopediemi, slovníky, populárně naučnou a odbornou literaturou.

Fond učebnic a učebních textů odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu, pokrývá všechny potřebné předměty, učitelé dávají přednost uceleným řadám učebnic. Běžná didaktická technika je ve škole v množství postačujícím na zajištění výuky.

Materiálně technické podmínky jsou na nadprůměrné úrovni.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Při sestavování rozvrhu hodin bylo třeba zohlednit možnosti dopravy žáků a učitelů. Proto byly na základě povolení MŠMT ČR zkráceny přestávky po 1., 5. a 7. vyučovací hodině na pět minut. Velká přestávka trvá 15 minut. Řazení jednotlivých předmětů odpovídá psychohygienickým zásadám. O přestávkách se mohou žáci volně pohybovat po budově, v případě vhodného počasí je využíváno prostranství mezi školními budovami. Pitný režim zajišťují fontánky na chodbách, nápojový automat, někteří učitelé si s žáky připravují nápoj ve třídě. Novou formou občerstvení jsou mléčné svačinky.

Pracovní místa žáků (žákovské stoly, židle) převážně odpovídají velikostí i uspořádáním potřebám žáků. Třídy jsou dostatečně osvětleny přímým světlem a jsou vybaveny vhodnými osvětlovacími tělesy. Podlahy v některých třídách ve staré budově potřebují zrenovovat.

Všechny prostory školy mají působivý cílevědomě vytvářený estetický vzhled, jsou funkčně využívány a udržovány v čistotě a pořádku. Na originální a vtipné výzdobě školy (např. strom života školy, vodní říše, evoluční vývoj života na Zemi apod.) se pod vedením jedné z učitelek podílejí sami žáci.

Psychohygienické podmínky školy jsou i přes výše uvedené nedostatky nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Pedagogický sbor je stabilizovaný, věková struktura je velmi dobrá - od začínajících až po zkušené učitele s dlouhodobou praxí. Jedna učitelka na prvním stupni má středoškolské vzdělání a pedagogické minimum, ostatní učitelé jsou pedagogicky a odborně způsobilí. Předměty jsou vyučovány převážně pedagogy s odbornou způsobilostí. Výjimku

tvoří cizí jazyky a část předmětů výchovného charakteru. Některé předměty v pátém ročníku jsou vyučovány učiteli s odborností pro 2. stupeň.

Personální podmínky školy jsou spíše nadprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

Ve sledovaných předmětech jsou učební osnovy plněny, učitelé mají učivo rozvrženo v tematických plánech. Vedení školy plnění plánů kontroluje.

Učební osnovy jsou plněny v souladu se vzdělávacím programem školy.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Vzhledem k tomu, že hospitované hodiny v 5. ročníku byly vedeny učitelkami z 2. stupně, je jejich hodnocení přiřazeno ke 2. stupni.

1. stupeň

Český jazyk

Hospitovány byly čtyři vyučovací hodiny ve třídách 1. - 3. ročníku.

Sledované hodiny byly velmi dobře připravené, použité metody odpovídaly věku žáků. Učitelky věnovaly velkou péči vytváření čtenářských dovedností a kultivovanému jazykovému projevu. Zcela přirozeně prolínaly vyučováním výchovné aspekty - vyjádření vlastního názoru, ohleduplnost ve vzájemných vztazích a úcta k druhému.

Zvláště hodiny v I. B a II. B byly velmi efektivní s nadprůměrnou úrovní výsledků učení. Náročnost úkolů byla vyvážena podporou a individuální pomocí učitelky. V hodině 3. ročníku zaměřené na pravopisné jevy převládaly méně účinné frontální postupy.

Český jazyk je na I. stupni vyučován velmi kvalitně, úroveň je hodnocena od nadprůměrné po průměrnou.

Matematika

Hospitovány byly čtyři hodiny v 1. - 4. ročníku

Hodina v 1. ročníku se opírala především o práci s učebnicí a počítání příkladů. Žáci jsou vedeni k samostatnosti a zodpovědnosti za plnění úkolů. Učitelka využila málo forem práce, hodina postrádala výraznější motivaci, zařazení hry nebo praktických činností. I přes velmi rozdílné schopnosti žáků nebyla zařazena individuální práce v různých úrovních obtížnosti.

Hodina ve 2. ročníku měla velmi pěknou úvodní motivaci, obsahovala řadu aktivizujících prvků a provázanost s předchozím učivem. Pozitivním rysem byla možnost individuálního tempa práce. Učitel klade důraz na výchovné hodnoty a podporuje aktivní přístup ke vzdělávání. Efektivita hodiny ve vzdělávací složce však byla nízká, žáci měli jen málo příležitostí k procvičování numerických dovedností a k upevňování znalostí.

Hodiny ve 3. a 4. ročníku se vyznačovaly dobrou organizací, pestrými metodami a formami práce. Začínající učitelka ve 3. ročníku si v hodině vedla velmi dobře, dbala na časté střídání činností a vhodnou motivaci. Individuálně se věnovala žákyni s výraznými výukovými problémy. Menší zkušenost se projevila v klasifikaci žáků. Ve snaze o motivační hodnocení byly do žákovské knížky zapisovány převážně dobré známky, které pak neodpovídaly čtvrtletnímu hodnocení, a ztrácely tak vypovídací hodnotu pro rodiče.

Úroveň výuky matematiky je hodnocena od průměrné po spíše nadprůměrnou.

2. stupeň

Český jazyk a literatura

Celkem bylo hospitováno šest vyučovacích hodin v 5., 6., 7. a 9. ročníku.

Předmět vyučují tři učitelé. Všechny hodiny byly velmi dobře obsahově připraveny, ale často chyběl úvodní program hodiny a závěrečné shrnutí. Z metodického hlediska nebyly používány v potřebné míře aktivizační prvky a žáci neměli dostatek prostoru pro sebevyjádření.

Práce učitelky v 5. a 6. ročníku je založena na vstřícném postoji k žákům a tvořivém přístupu k vyučování. Svým projevem a zaujetím pro výuku na žáky kladně působila a motivovala je. Výborně dodržela metodické a psychohygienické zásady psaní diktátu, příkladným způsobem s žáky hodnotila slohové práce. V průběhu hospitací se objevilo několik drobných metodických chyb vyplývajících z menších zkušeností učitelky.

Hodiny v 7. a 9. ročníku byly velmi dobré po odborné stránce, z hlediska přípravy, stavby hodiny a logického postupu. Převažovala však metoda řízeného rozhovoru, která příliš neaktivizovala žáky, chybělo pestřejší střídání činností a spojování hodnocení s motivační klasifikací.

Učitel v 6. a 7. ročníku při vysvětlování nového učiva i při procvičování probraného postupoval logicky a dbal na správné zdůvodňování mluvnických jevů. K žákům však přistupoval bez zohlednění jejich věku, atmosféra hodiny byla velmi pracovní, bez relaxačních a odlehčujících momentů. Kvalitní byla jeho práce v hodině literární výchovy, kdy věcně, ale s taktem a tolerancí hodnotil a klasifikoval přednes balad. Na hodnocení se podíleli všichni žáci a klasifikace byla motivační. Většina žáků podala velmi zdařilý výkon, který svědčí o dlouhodobé a cílevědomé práci učitele v této oblasti.

V hodinách byly používány schválené učebnice a pouze základní pomůcky, popř. kopírované texty.

Úroveň výuky českého jazyka a literatury se pohybuje na průměrné až spíše nadprůměrné úrovni.

Dějepis

Hospitovány byly dvě hodiny v 7. a 9. ročníku.

Úroveň výuky byla rozdílná, ovlivnilo ji zřejmě probírané téma. Hodina v 9. ročníku byla založena na frontálním vyučování se stálou fixací na učebnici, žáci převážně pouze vyhledávali v textu a pak zapisovali. V 7. ročníku byla práce učitelky mnohem efektivnější. Vedle zajímavě zvoleného opakování ve skupinách dobře vedla řízený rozhovor, který aktivizoval žáky, vhodně jej střídala s prací z učebnice a žáci byli v neustálém kontaktu s mapou.

Zápisy v kontrolovaných sešitech byly stručné a přehledné, vyhovují pro přípravu žáků.

Výuka dějepisu je na průměrné úrovni.

Matematika

Celkem byly hospitovány čtyři vyučovací hodiny v 5., 6., 7. a 9. ročníku.

V náplni hodin se odrážela blížící se pololetní klasifikace - v 6. ročníku žáci psali pololetní kontrolní práci, v 5. a 9. ročníku byly tyto práce opravovány. Zadání kontrolních prací v uvedených ročnících odpovídalo probrané látce, bylo přiměřeně náročné a při psaní v 6. ročníku byly dodrženy psychohygienické zásady. Při opravě prací učitelé individuálně

zhodnotili výsledky jednotlivých žáků a celkovou práci žáků za pololetí. Pracovali však frontálně s celou třídou bez výraznější diferenciaci.

Velmi kvalitní byla práce učitelky v 7. ročníku. Samostatná práce na procvičení starší látky byla diferencovaná podle schopností jednotlivých žáků a učitelka se individuálně věnovala žákovi, který dlouho chyběl. Při výkladu nové látky velmi dobře vedla rozhovor se žáky tak, že sami vyvozovali na základě předchozích znalostí a zkušeností nové poznatky. Velice vhodně při tom využívala vlastní názorné pomůcky.

Pro výuku na 2. stupni škola zatím nemá ucelenou řadu učebnic. Jsou používány starší učebnice, které si ročníky mění podle probíraného učiva v průběhu školního roku.

Výuka matematiky je celkově hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Přírodopis, chemie

Celkem byly hospitovány dvě vyučovací hodiny - přírodopis v 7. ročníku a chemie v 8. ročníku.

Hodiny byly velmi dobře metodicky připraveny, měly promyšlenou stavbu. Charakteristickými metodami práce učitelky v hodinách byly výklad v souvislostech, využití odborné literatury, vlastních zkušeností žáků a samostatná práce žáků s informacemi. Z chování žáků v hodině chemie bylo zřejmé, že frontální pokusy jsou běžnou součástí výuky. Velkou pozornost učitelka věnuje laboratorním pracím, které jsou průběžně prováděny během celého školního roku i nad rámec učebních osnov. Protokoly z nich jsou na nadstandardní úrovni. Výborná je péče učitelky o odbornou učebnu, ve které je velké množství názorných pomůcek, které se vztahují k látce probírané v jednotlivých ročnících (preparáty pod mikroskopem, různé druhy plísní, mechová zahrádka, živí láčkovci).

O schopnosti učitelky získat žáky pro své předměty a o kvalitě výuky svědčí vynikající výsledky žáků v biologických a chemických olympiádách.

Výuka přírodopisu a chemie je na zcela mimořádné úrovni.

Zdravotní tělesná výchova

Zdravotní TV je ve škole zařazena v rámci nepovinných předmětů. Účastní se jí žáci, kteří mají doporučení pediatra, organizovány jsou dvě smíšené skupiny podle věku dětí.

Hospitováno bylo v jedné hodině pro žáky 1. stupně. Byly v ní vyváženě zastoupeny cviky pro uvolnění všech svalových oblastí a cílevědomě posilováno správné držení těla. Hodina se vyznačovala příjemnou atmosférou, zájmem žáků a radostí z pohybu.

Zdravotní tělesná výchova je na nadprůměrné úrovni.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Žáci se aktivně zapojují do výchovně vzdělávacího procesu, ve většině předmětů jsou vedeni k tomu, aby uměli formulovat své myšlenky a názory. Na základě hospitací lze usuzovat, že znalosti a vědomosti žáků jsou na běžné úrovni. Především v přírodovědných předmětech dovedou žáci využít učivo v souvislostech a prakticky aplikovat získané vědomosti.

Vztahy mezi vedením školy, učiteli a žáky vytvářejí příznivé klima pro formování správných postojů žáků a vytváření pocitu sounáležitosti se školou a městem.

Výsledky vyučování jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné, ve výchovné složce jako nadprůměrné.

ZÁVĚRY

Materiální, technické a psychohygienické podmínky pro výuku jsou nadstandardní. Kvalita výuky ve většině sledovaných předmětů je v pásmu průměru a nad ním.

Velká pozornost je vedením školy a pedagogickým sborem věnována výchovné složce pedagogického procesu. To se příznivě projevuje jak v estetickém vzhladu školy, tak v chování a jednání žáků.

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu J. Bartošová v. r.

členové týmu D. Petrová v. r.

A. Stachová v. r.

V Českém Krumlově dne 2. února 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzal dne: 4. února 1999

razítko

Podpis ředitele školy: Milan Holek, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Vyšší Brod	22. 2. 1999	24/99
Školský úřad: Český Krumlov	2. 3. 1999	osobně

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	
-----	-----	K inspekční zprávě nebyly podány připomínky